

sam, quæ est sub forma solius Mercurij, tunc illa massa, quæ erat multiplex numero positiuè, efficitur vna numero positiuè: similiter, quia nunc materia prima est distributa in diuersas portiones, idè de facto non dicitur vna, sed multiplex positiuè.

Probat Fa-
uentinus h^{oc}
est vnam
numera.

Fauentinus theoremate 27. naturalis Philosophia probare intendit quinque rationibus materiam non esse vnam numero, Prima est: quia hoc esset contra Aristotelem, & rationem; adducit enim Aristotelem ex 12. Metaph. text. 27. Contra rationem verò, quia alioquin materia mea esset tua. Secunda est, quia alioquin eodem modo generatio & corruptio concluderent materiam in genito, & corrupto, id est quod esset vna. Tertia alioquin materia esset eadem numero sub forma aëris & ignis & per consequens nõ requireretur transmutatio corrumpens, præcedens compositum, ad hoc vt materia fieret sub alia forma. Quarta: Prius non variatur numero per posterius, ergo cum materia prima sit prior, si de se esset vna numero, non posset plurificari numero, per aduentum formarum: Vltima verò eius ratio nihil habet momenti.

Concluditur
est vnam
numera.

Respondendum tamen verius dici posse, quod materia prima sit vna numero Metaphysicè, multiplex verò Physicè. Probat *a priori*, quod de se non plurificatur numericè, illud est vnum numero, sed ex opinione etiam Aduersariorū materia non plurificatur numericè, nisi per formam Physicam, ergo cum prout cadit sub considerationem Metaphysicam, non habeat formam Physicam, non plurificabitur Metaphysicè, ergo erit vna numero Metaphysicè; at vt spectat ad Physicam, quia de facto plurificatur numericè per diuersas formas numero distinctas, idè non erit vna numero positiuè Physicè.

Respondetur
ad rationem
Fauentini.

Nec concludunt contra hoc Rationes Fauentini: Ad primam enim dices Aristotel. loqui Physicè, & dum fit instantia *materia mea esset tua*, nihil vetat hoc admittere Metaphysicè, licet Physicè mea non sit tua. Item ad secundam dices quod eadem in genito & corrupto concluditur materia Metaphysicè, quamuis non Physicè; Responde similiter ad tertiam. Ad quartam quoque ex hoc elicitur responsio, non enim materia potest plurificari numericè per aduentum formarum, sed tantum Physicè, nec enim est discontinua Metaphysicè, benè tamen Physicè.

Partitio V.

De forma Substantiali.

DE forma Substantiali communiter tractant Physici in 1. Phys. statim post materiam primam: alij post priuationem. Circa autem eam duo principaliter inquisitione digna occurrunt, primum est quomodo forma substantialis latet in materia ex eaque educatur? Alterum an forma materialis substantialis suam propriam habeat subsistentiam? Primum in hac partitione determinabitur; Alterum in sequenti. Sed prius præmittenda sunt hæc. Primum diuisio formarum: Secundum De nominibus formæ substantialis informantis. Tertium An verè detur in rerum naturâ forma substantialis? Quartum quidnam illa sit?

Pro diuisione formarum hæc habeto: formarum alia sunt naturales, alia artificiales: Naturales sunt, quæ constituunt compositum naturale, seu Physicum v.g. Petrum, bouem, &c. Artificiales sunt, quæ inducuntur in materiam ab arte, seu artifice, sic forma imaginis producitur à pictore per artem operante.

Formarum
Diuisio.

Formæ item naturales alia sunt substantiales, & alia accidentales: substantiales sunt, quæ ab intrinseco efficiuntur subiectu: Accidentales, quæ ab extrinseco: prioris generis est v.g. forma bouis; posterioris nigredo inhærens parieti.

Rursus alia sunt formæ substantiales assistentes, & alia informantis: Assistentes sunt quidem quædam substantia; non tamen efficiunt compositum ab intrinseco, sed solum ab extrinseco, eo modo, quo communis opinio in libris de celo dicit Angelos esse formas assistentes colorum; sic nauta dicitur forma assistens naui: Informans verò est, quæ dat esse intrinseco ipsi composito; forma enim bouis dat esse quidditatiuum ipsi boui. At Angeli cælis assistentes non dant esse intrinsecum ipsis cælis. De sola autem forma Physica, seu naturali, & substantiali informantis in præsentia agendum est.

Hæc itaque forma habet varia nomina, dicitur enim *forma*, ex eo quod informet & poliat materiam, quæ de se est rudis, indigesta; moles: Vocatur, *Ratio*, quia sicut per rationem deuenimus ad rerum cognitionem, ita & per formam deuenimus ad cognitionem compositi: Dicitur *species*, quia est ornamentum, & pulchritudo compositi; aut quia per formam res ponitur in tali vel tali specie. Dicitur *unum* à Pythagora, quia per formam res habet unitatem. Dicitur *quod quid rei*, quia res habet suam quidditatem: & id, quod est essentialiter ab ipsa forma dicitur *Adens*, *Exemplar*, &c. vt passim videre est apud auctores.

Circa tertium. An scilicet detur talis forma substantialis pro generationibus singulis? Est quædam antiqua opinio, quæ & à Recentioribus quibusdam, non tamen ita rectè de Deo sententibus defenditur, asserens in creatione materię primæ creatam etiam esse formam: & quod quotidianæ mutationes nihil aliud sint, quàm quædam alterationes; *Alterationis* autem nomine Philosophi intelligunt solum mutationem accidentalem. Et dicit illa opinio, quod omnia, quæ sunt in mundo, sint vnum quid substantialiter, quod verò videamus v.g. ex putri materia produci ranas, ex obesis linteolis confici papyrus, & huiusmodi, sunt solum mutationes accidentales.

Verùm hæc exoleuit opinio in schola, verè enim dantur de nouo formæ substantiales. Probatque primo: Dantur generationes; sed generatio nihil est aliud quàm *acquisitio formæ substantialis*, ergo dantur formæ substantiales de nouo aduenientes. Maiorem, & minorem communiter admittunt Philosophi.

Num 17.
Determina-
tur quod ve-
ra dantur
forma sub-
stantiales.
Prob. primò.

Probat *secundo*: nisi darentur formæ substantiales, nulla de nouo darentur composita substantia: sed dantur de nouo, ergo & dantur formæ substantiales de nouo. Maior probatur, quia compositum substantiale nouum constituitur ex noua forma substantiali, alioquin non

Secundò.